

**ПЛАТФОРМА 5. «ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ
СУЧАСНОГО УПРАВЛІННЯ: ТЕОРІЯ,
МЕТОДОЛОГІЯ, ПРАКТИКА»**

УДК 351.86

Андрієнко В.М., д.е.н., доцент
Державне підприємство зовнішньоекономічної
діяльності «УКРІНТЕРЕНЕРГО»

**УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ
ЗАХИСТОМ НАСЕЛЕННЯ В НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ**

Забезпечення техногенної і природної безпеки – це основна складова цивільного захисту населення й територій від надзвичайних ситуацій, одна з найважливіших функцій органів державної влади й суб'єктів господарювання.

У сфері цивільного захисту необхідно вирішити завдання, які полягають у чіткому визначенні й забезпеченні розподілу повноважень у системі органів державного управління в зазначеній сфері як по горизонталі, так і між загальнодержавним, обласним і районним рівнями. При цьому слід максимально сприяти системі прийняття управлінських рішень, оптимізувати структуру системи органів державного управління у сфері цивільного захисту, забезпечити збалансованість повноважень і відповідальності органів виконавчої влади різних організаційно-правових рівнів, запровадити систему моніторингу наслідків реалізації державної політики у сфері цивільного захисту й оперативної підготовки нормативних актів для її вдосконалення [1].

Таким чином, на основі характеристики державного управління в умовах надзвичайних ситуацій розроблено алгоритм найсприятливішого державного

II Міжнародна науково-практична Інтернет-конференція СУЧАСНІ ДЕТЕРМІНАНТИ РОЗВИТКУ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ

управління у сфері захисту населення в умовах надзвичайних ситуацій, який складається з трьох етапів:

1-й етап - «інтеграція» (початкова точка), який включає три кроки: 1-й крок – згуртування в роботі існуючої організаційної структури єдиної системи цивільного захисту; 2-й крок – згуртування соціально-уповноважених центральних органів виконавчої влад з питань цивільного захисту; 3-й крок – згуртування органів мінімізації наслідків Чорнобильської катастрофи та інших надзвичайних ситуацій;

2-й етап – «асоціації» (вперед), який включає три кроки: 1-й крок – зв'язок з метою здійснення угод органів управління й сил цивільного захисту, що виконують завдання цивільного захисту; 2-й крок – зв'язок з метою здійснення угод регіональних і місцевих органів управління; 3-й крок – зв'язок з метою здійснення угод структур центрального апарату ДСНС України;

3-й етап – «межі тривкості» (вперед – управо), який включає три кроки: 1-й крок – «компіляції», зсув уліво – руйнування системи; 2-й крок – «об'єктивний», визначення межі руйнування; 3-й крок – «реалізації», зсув управо – запуск програми реалізації інтегрованої системи управління процесами захисту населення в надзвичайних ситуаціях на рівні наддержавних, державних структур, недержавних організацій – суб'єктів національної безпеки (кінцева точка).

Стратегія державного управління запобігання надзвичайних ситуацій і реагування на них повинна ґрунтуватися на таких положеннях: управління має здійснюватися з урахуванням закономірностей формування безпеки; ефективно управляти можна тільки через підсистеми, які співвідносяться зі структурними елементами безпеки (типами, класами, видами, підвидами) [2].

Виникає необхідність створення допоміжних експертних консультативно-дорадчих органів (комісій, рад), наприклад, консультативних експертних рад на всіх владних рівнях. З огляду на це існує потреба у створенні в центральному апараті ДСНС України Консультативно-експертного центру з проблемних

II Міжнародна науково-практична Інтернет-конференція СУЧАСНІ ДЕТЕРМІНАНТИ РОЗВИТКУ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ

питань у сфері цивільного захисту з підпорядкуванням його на сучасному етапі реформування безпосередньо міністрові. Центр повинен виявляти проблемні питання, аналізувати й оцінювати їх, здійснювати ситуативне й стратегічне планування, готувати проекти рішень для міністра.

Для створення ефективної системи державного управління необхідною умовою стає оптимальний розподіл державно управлінських функцій як за напрямками діяльності взагалі, так і за владними рівнями зокрема, тобто оптимальні співвідношення централізації і децентралізації й розподіл функціональних повноважень у межах центрального апарату виконавчої влади.

Упровадження запропонованих рекомендацій потребує ґрунтовної підготовки. Необхідно розробити загальну модель системи державного управління у сфері захисту населення від надзвичайних ситуацій, у якій чітко виписати функції кожного її елемента та взаємозв'язки між ними. При цьому потрібно враховувати зміни, які відбуваються у зв'язку з розвитком місцевого самоврядування й громадських організацій. Зміни горизонтальних зв'язків між суб'єктами державного управління у сфері цивільного захисту повинні бути узгоджені зі змінами на регіональному, тобто вони повинні бути системними, комплексними, науково-обґрунтованими, мати законодавче супроводження.

Таким чином, при вирішенні цих питань основну увагу потрібно зосередити на забезпеченні реальної готовності органів управління, сил і засобів цивільного захисту всіх ланок до оперативного реагування на надзвичайні ситуації, захисті населення й територій у разі виникнення, якості проведення пошуково-рятувальних робіт, організованому переведенні системи цивільного захисту з мирного на воєнний стан, а також повномасштабній інтеграції до європейських, інших міжнародних структур і повноправній участі у вирішенні проблем загальноєвропейської безпеки.

Література

1. Кузніченко С. О. Державне управління в надзвичайних ситуаціях: проблеми правового забезпечення // Юридичний вісник. – 2010. – № 3 (16)

II Міжнародна науково-практична Інтернет-конференція СУЧАСНІ ДЕТЕРМІНАНТИ РОЗВИТКУ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ

[Електронний ресурс] / С. О. Кузніченко. – Режим доступу: http://law.nau.edu.ua/images/Nauka/Naukovij_jurnal/2010/ststji_n3_16_2010/Kuznicenko_52.pdf.

2. Потеряйко С. П. Організація державного управління у надзвичайних ситуаціях // Інвестиції: практика та досвід. – 2011. – № 2 [Електронний ресурс] /С.П.Потеряйко.–

Режимдоступу: http://www.investplan.com.ua/pdf/2011_2/2_2011_23.pdf.

УДК 351.86

Андрієнко М.В., д. н. держ. упр., доцент
Український науково-дослідний інститут
цивільного захисту

МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ЗАХИСТОМ НАСЕЛЕННЯ В НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ

Забезпечення безпеки загальнонаціональних і загальнодержавних інтересів будь-якої держави і всієї світової спільноти, усіх сфер та інституцій суспільної життєдіяльності держави, а також прав і свобод кожної окремої людини нерозривно пов'язане з їх захистом від надзвичайних ситуацій техногенного, природного й військового характеру.

Перш за все необхідно з'ясувати поняття функції державного управління у цій сфері. Під функцією управління розуміють чітко окреслене коло питань і завдань, які вирішуються певною посадовою особою чи структурними підрозділом апарату управління в процесі управлінської діяльності. Перш ніж виявити коло цих питань і розглянути їх зміст, необхідно зазначити, що в будь-якій організації є два види проблем: спеціальні й управлінські.